

Tractatvs De Censvris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijis, 1609

De absolutione tributa ab excommunicationibus huius Bullæ, quibus
excommunicatis non possit, & quo modo iuribus Sedis Apostolicæ, ac
Sanctæ Rom. Ecclesiæ non obsit. Cap. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](#)

Pontifici reseruatis.

pœnam s. arbitriariam reseruat, ergo & absolutionem huius excōicationis, vna enim pars legis aliā declarat iurib. vulgarib. ex qb. apparet tacito absolutionē hanc sibi reseruare, quod idē est et si expreſſe, par enim virtus taciti, & expreſſi est, arg. l. cum quid. ff. si cer. per. Addo ego nullam dubitationem hoc habere, ob Decretum quod supra posuimus Clementis Octauii, sed de hac regula satis, ad aliā veniamus, si illud prius addiderimus hic casum haberi, in quo quis de facto absoluens in excommunicationem incidit, cuiusmodi etiam habetur casus in Cle. 1. de priuit.

Absoluens ab hac excommunicatione arbitriaria pœna etiam punitur, vel temporali, vel spirituali, ut dicitur in fine huius Capitis. Quæ pœna declaratur eisdem modis, quibus excommunicatio prædicta, & Rom. Pontifici reseruata est, sed iam ad aliud Caput venimus.

De absolutione tributa ab excommunicationibus huius Bullæ, quibus excommunicatis non profit, & quo modo iuribus Sedis Apostolice, ac Sanctæ Rom. Ecclesiæ non obfit.

Cap. IV.

Declarantes, ac protestantes quamcunque absolutiōnem, etiam solemniter

Pars Tertia.

455

per nos faciendam, prædictos excommunicatos sub præsentibus comprehensos, nisi prius a præmissis cum vero proposito ulterius similia non committendi destiterint, ac quo ad eos, qui contra libertatem Ecclesiasticā, ut præmittitur, statuta fecerint, nisi prius statuta, ordinationes, constitutions, pragmaticas, & decreta huiusmodi publicè reuocauerint, & ex archiuijs, seu capitularibus, locis, aut libris, in quibus annotata reperiuntur, deleri, & cassari, ac nos de reuocatione huiusmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari. Quin etiam per huiusmodi absolutionem, aut quoscunque alios actus contrarios, tacitos, vel expreſſos, ac etiam per patien-

Ff 4 tiām,

quando pro sit ijs, qui contra Ecclesiasticam libertatem statuta fecerunt.

tiam, & tolerantiam nostram vel successorum nostrorum, quantocunque tempore continuatam in præmissis omnibus, & singularis, ac quibuscunque iuribus Sedis Apostolicæ, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ vnde cunque, & quando cunque quæsitis, vel quærendis nullatenus præjudicari posse, aut debere.

- S V M M A.
- 1 Absolutio excommunicationis solemniter, & non solemniter tribui potest.
Speciatim, & Generatim.
Pure, aut sub conditione.
Aliquando ad aliquem actum tantum.
 - 2 Absolutio tributa a Rom. Pontifice a censuris per Bullam latissimè ei iuuat, qui a delictis non desistit, quamobrem excommunicati sunt, quæ regula etià declaratur.
 - 3 Absolutio, quæ tribuitur ad aliquem actum gerendum, an pro sit excommunicatis per hanc Bullam.
 - 4 Absolutio tributa a Roman. Pontifice excommunicatis per hanc Bullam

C Apud hoc in duas partes dividitur, quarum secunda incipit ibi. Quin etiam.

In prima parte declarat, & protestatur Rom. Pontifex se nolle ab solutionem ullam a se faciendam excommunicatis per hanc Bullam prodesse, nisi duo seruent, quorum primum generale, & ad excommunicatos omnes per hanc Bullam pertinet, alterum ad quosdam tantum, iuxta quæ duas regulas ponemus.

Verum quo dilucidiora haec fiant, nonnulla de absolutione præmittenda sunt.

I Præmitto igitur primum † ab solutionem excommunicationis duob. modis tribui, solemniter, & non solemniter. Solemniter secundum formam c. à nobis. 2. de sent. exco. quæ habetur in tractatu nostro de censuris Tab. 2. c. 31. quam & supra posuimus. Non solemniter, vbi necessaria forma tantum adhibetur, scilicet Absoluo te, nihil aliud faciendo.

Secundo præmitto absolutionem excommunicationis aliquando speciatim, aliquo generatim tribui. Speciatim, vbi singularis persona, ac certa absoluitur, ut pro te Titius, vel Seius.

Generatim, vbi plures certi, vel incerti absoluuntur, cuiusmodi fuit absolutione illa tributa anno

1593.

1593. Póoticatus Clemétiſ viii. ijs., qui in excommunicationem inciderant, aut ob extractionem frumenti, aut ob delationem armorum prohibitorum, aut ob receptionem exulum, quæ Bulla incipit: Inter ceteras curas, nam permisit ibi, ut sacerdotes, & Ecclesiæ Antistites generatim hos absolvarent.

Tertio præmitto absolutionem hanc tribui, aut purè, aut sub conditione, quæ dicitur absolutio ad cautelam, quæ datur infirmis, ubi quis dubitat excommunicatus necne sit, de qua egi abundè in Tractatu meo de censuris. ca. 22. §. 1. Tab. 1.

Quarto præmitto absolutionem excommunicationis aliquando ad aetatum aliquem tantum gerendum tribui, ut pote ad testimonium ferendum, de qua habetur in caveniens. 2. de test.

Item, ut collatio beneficii valeat, de qua egit Rebuff. in Prax. benefic. in versic. Teque absoluenter, declar. nou. prouis. & in repet. cap. postulastis. not. 2. nume. 109. cum multis seq. de cler. excomm. min. & Felin. in c. apostolicæ. in fine, de excep. & Quint. Mandol. in tractat. de signat. grat. in cap. absolutio ab excommunicatione, & Boer. decis. 190. nu. 3. His sic præmissis, iam regulam primam ponamus.

² Absolutio igitur tributa a Romano Pontifice non iuuat, nec comprehendit eos, qui a delictis, quam

obrem excommunicati sunt, non desistunt, cum vero proposito ultius similia non committendi, ut habetur in initio hujus Capit. Quare si haeretico absolutio tribuatur, qui haeresim non deserit, vel propositum habet iterum ad haeresim reuertendi, huic absolutio non prodest, & absolutus non est, sicut nec etiam qui non desinit arma ferre ad christiani nonminis hostes, uel animum habet iterum ea deferendi.

Hæc autem regula locum habet, vel solemniter, vel non solemniter absolutus sit, ob verba illa Quamcunque absolutio nem; nam ex quo protestatur, & declarat quamcunque absolutio nem his non prodest, ergo nec solemnis proderit, dictio enim illa Quamcunque omnem; absolutio nem, atque idcirco & solemnem comprehendit. argumēt. capitu. solitæ. de maiorit. & obedien.

Item locum habet, uel specia tim, uel generatim absolutio tributa sit, ob rationem proximè allatum, Quare absolutio tributa beneficio Bullæ Clementis viii. in casibus prædictis hisce nihil profuit.

Tertio locum habet, & sic non prodest absolutio, uel pure, uel ad cautelam tributa sit, ob eandem quoque rationem.

At quid de absolutione, tquæ ad aetatum aliquem tantum gerendum tribuitur, quo absolute ip-

so

so iure in excommunicationem iterum incidit, an excommunicatis per hanc Bullam prodestit?

Quo ad testimonium ferendū, vbi aliunde testimonium haberi nō pōt, absolutio proderit, mō absolutus habilis ad testimonium fērēdū remaneat, vt probauimus in tractatu nostro de censuris, vbi rem hanc egimus c. 4. nu. 18. Tab. 1. Quare excommunicato propter hæresim absolutio hæc non proderit, quoniam nec absolutus testimonium ferre potest, atque sic D.D. tradunt in cit.ca. veniens. de testib.

Quoad absolutionem vero, vt actus valeat, quæ hac forma tribui solet, Teque a quibusvis excōmunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penit. a iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latet, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effēctum præsentium dumtaxat consequendum harum serieabsolutentes, & absolutum fore censentes, &c. ut refert Rebuff. in sua Prax. benefi. in forma nou. prouisi. ipsā prodeesse concluso, nam propriæ absolutio hæc nou est.

Excipitur tamen vbi hæretico tribuitur, nam illa clausula & absolutionio non prodest hæreticis, vt dixit Rebuff. in repe. c. postulatis, 2. not. num. 101. de cler. excomm. mini. & in Praxi, in declaratione nou. prouisi. nu. 9. versi. Vnde hæc

absolutio, & Quin. Mando. in trā & at. de signat. grat. in titulo de ab solutione ab excommunicatione propè finem.

Item non prodest ijs, qui litteras Rom. Pontificis falsas sicut. Itē nec impedientibus Nuncios Apostolicos, vt cit. autores eisdem in locis inquiunt, Rebuff. in eodem not. num. 112. & in Praxi ibid. nu. 11. & Mandos. eo. in loco propè finem.

Nō prodest etiam ei, qui ultra annum contumax in excommunicatione perseverauit, vt afferunt autores, Rebuff. in eo. no. num. 113. & in Prax. num. 10. & Mandos. ibid.

Postremo non prodest etiam aliis quibusdam, vt statuit Iulius Tertius, cuius constitutionem refert Rebuff. in Prax. eo. in loco. num. 12. cuius constitutionem hic ponendam censuimus.

Statuit, & ordinavit Pontifex hic, huiusmodi absolutionem nō suffragari non parentibus rei iudicatæ, incendiariis, violatoribus Ecclesiarum, falsificatoribus, & falsificari procurantibus litteras, & supplicationes Apostolicas, & illis videntibus, receptatoribus, & fautoribus eorum, ac res vetitas ad infideles deferentibus, uiolatoribus Ecclesiastice libertatis, via facti, ausu temerario, Apostolicis mandatis non obtemperantibus, & nuncios, uel executores Apostolicæ Sedis, & ejus officialium, eis commissa exequentes impedientibus.

bus. Qui propter præmissa, uel ali-
quid eorum excommunicati a iu-
re, uel ab homine per quatuor mē-
ses scienter excommunicationis
sententiā huiusmodi sustinuerint,
& generaliter quibuscumq; aliis,
qui cēsuris aliquibus, etiam aliis,
quam ut præfertur, quomodoli-
bet ligati in illis per annum con-
tinuum insorduerint.

Hæc ibi, his ergo absolutio hæc
non proderit, sed de hac regula sa-
tis, ad alteram ueniamus.

¶ Non prodest etiam t̄ absolutio
a Rom. Pontifice tributa excom-
municatis per hanc Bullam, pro-
pterea quod statuta contra liber-
tatem Ecclesiasticam fecerint, ni-
si præter duo prædicta in prima
regula, tria hæc fecerint.

Primum reuocauerint statuta
hæc, & decreta qua cunque, pu-
blicè. Publice autem intelligo per
proclama, scilicet per præconem,
significando populo statuta talia
sublata esse, uel publicè, scilicet in
consilio, dum senatus habetur.
Item amouerint exarchiuio alio-
ue loco, ubi sunt, & deleuerint.

Postremo de his Romanū Pon-
tificem certiorem fecerint, tunc
enim & non alias abiolutio hæc
ipsis proderit, ut habetur in uers.
Ac quo ad eos, qui contra liberta-
tem, sed de hac parte huius capi-
tis latit, ad postremam uenia-
mus.

Vers. Quin etiam per huius-
modi absolutionem, aut
quoscunque alios actus
contrarios tacitos, vel ex
pressos, ac etiam per pa-
tientiam, & tollerantiam
nostram, vel successo-
rum nostrorum quanto-
cunque tempore conti-
nuatam in præmissis om-
nibus, & singulis, ac qui-
buscunque iuribus Sedis
Apostolicæ, ac San-
ctæ Romanæ Ecclesiæ
vnde cunque, & quan-
do cunque quæsitis, vel
quærendis nullatenus
præiudicari posse, aut de-
bere.

S V M M A.

I Tolerantia, & patientia Roman. Pon-
tificis erga eos, qui contra contenta in
hac Bulla venerint, nec non absolutio
tributa iuribus Apostolica Sedis, ac
S.R.E. nullum præiudicium faciunt.

I N hac postrema partē huius
capitis protestatur, ac decla-
rat se nolle per absolutionem hu-
iust.

iusmodi, per aliamue rationem iuribus Sedis Apostolicæ, ac landæ Ro. Ecclesiæ tam quæfitis, quam quærendis præiudicium fieri. Si ergo Roman. Pontifex absoluuerit excommunicatos per hanc Bullam, non idcirco tamen propositū habet præiudicium facere iuribus iudicatis. Quare qui occupauit bona Sedis Apostolicæ, ac Romanæ Ecclesiæ, quamobrem excommunicatur per hanc Bullam, ut vidimus, esto absoluatur, non tamen præiudicium facit Apostolicæ Sedi, quin suum habeat, idque merito, nam qui excommunicatus est alicuius gratia, ad eius interesse tenetur. arg. c. cum desideres. §. fin. de sentent. excom. Si quoque non per absolutionem, sed per alios actus contrarios, quibus videatur præiudicium fieri Sedi Apostolicæ, aliquid fiat, tantundem. Si demum patiatur, ac toleret Roman. Pontifex aliquid, non intendit tamen præiudicium fieri dictæ sedi. Quare principes, qui retinēt loca Ecclesiæ, & non restituunt, esto Roma. Pontifex toleret, & id patiatur, fortasse ne bellum moveat, non idcirco tamen præiudicium Sedi Apostolicæ facit, nec ob id dispensare cum dicta bona occupantibus censemur, esto alias patientia, & tolerantia dispensationem aliquando operetur, ut tradidit pluribus id Felin. in c. treugas, de treug. & pac. Immo nec absolutio tributa talia occupantibus proderit, nam ut vidimus in pri-

ma parte huius Capitis absolutiōijs non prodest, qui a delicto non desistunt, quamobrem in excommunicationem Bullæ inciderunt, sed de hoc capite satis, ad aliud veniamus.

De derogatione eorum, quæ impediunt, quo minus quis in excommunicationes huius Bullæ incidat, & suum effectum consequatur. Cap. V.

Non obstantibus priuilegiis, indulgentiis, & litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus supradictis, vel eorum alicui, seu aliquibus aliis cuiuscunque ordinis, statutis, vel conditionis, dignitatis, & præeminentiæ fuerint, etiamsi, ut præmittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu quavis Ecclesiastica, & mundana præfulgeant dignitate: Vel eorum Regnis, Provincijs, Circuitibus, seu locis a prædicta sede, ex quavis causa etiam per viam contra-

lus,

